

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ

АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

СТАНОВИЩЕ

От: проф. дн Атанас Генчев Генчев, Тракийски университет, Аграрен факултет, катедра „Животновъдство-непреживни и други животни“, секция „Птицевъдство“.

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Птицевъдство“ в Аграрен факултет на Тракийски университет.

Автор на дисертационния труд: Христо Луканов Христов

Тема на дисертационния труд: „Проучване на яйчната продуктивност и качеството на яйцата при кръстоски на породата Родайланд и Шинделар“

Научен ръководител: проф. дн Атанас Генчев Генчев

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури съгласно Заповед № 524/07.03.2016 г. на Ректора на Тракийски университет

Информация за дисертанта: От 2013 г. Христо Луканов Христов се е обучавал по докторска програма към катедра „Животновъдство- непреживни и други животни“ на Аграрен факултет при Тракийски университет по научна специалност „Птицевъдство“. Обучението е проведено в редовна форма през периода от 26.02.2013г. до 26.02.2016г.

Обща характеристика на представения дисертационен труд.

Дисертационният труд е структуриран правилно. Написан е на 193 стандартни машинописни страници и включва 11 раздела, които са онагледени с 27 таблици и 39 фигури. Библиографията обхваща 237 литературни източници, от които 20 са на кирилица и 217 на латиница.

Дисертационният труд предлага едно друго виждане за развитието на съвременното производство на яйца за консумация чрез предлагане на нов продукт от типа „Великденски носачки“, както и обогатяване на познанията ни за продуктивния потенциал на тези кросове. В условията на силни конкурентни отношения при производството на яйценосни хибриди

в света, предлагането през близките години на пазара на такива хибридни комбинации може да се окаже една от стратегическите задачи пред българското птицевъдство, за което безспорен принос ще има този дисертационен труд.

Оценка на получените научни и научно-приложни резултати. Целта и свързаните с нея задачи са правилно поставени. В методично отношение дисертационният труд е правилно структуриран. Експерименталната работа е прецизно проведена. За целта са използвани както класически, така и съвременни методи за контрол и анализ.

Според моята преценка представената разработка има качеството на завършен научен труд, който засяга репродуктивните, продуктивните и екстериорните характеристики на експериментални кръстоски кокошки, снасящи яйца със синьо-зелена пигментация на черупката. Обект на анализ са още качествените параметри на яйцата и яйчното съдържимо, както и колориметричните характеристики на черупката.

Анализът на получените резултати е коректен и правилно отразява продуктивния потенциал на изследваните групи кокошки. Използваните методи за оценка на цветовете характеристики на яйчната черупка са новаторски и за пръв път се прилагат в България. На базата на получените резултати се предлага модификация на индекса на цвета на яйчната черупка (SCI), който дава възможност за числово диференциране на яйцата със синьо-зелен цвят от тези с непигментирана или кафяво пигментирана яйчна черупка. Тези резултати имат голямо научно значение и могат успешно да бъдат използвани в практиката, защото имат потенциал да улеснят и опростят колориметричния анализ на яйчната черупка в CIE L*a*b* системата. Получените в дисертационния труд резултати са обобщени в 11 извода, на базата на които са формулирани 3 препоръки с практическа насоченост.

Оценка на приносите на дисертационния труд. От изложените резултати и направения анализ, авторът е синтезирал 3 теоретични и 4 приложни приноса, които приемам изцяло. В своя труд авторът е направил цялостен анализ на продуктивните, репродуктивните и екстериорни характеристики на породата Шинделар и на две линии кокошки, част от Националния генофонд. Извършен е анализ на комбинативните

способности между тези породи с цел производство на Великденски носачки.

Направена е детайлна оценка на качеството на яйцата, както и на цветовите характеристики на яйчната черупка. За целта е използван съвременен колориметричен анализ в CIE L*a*b* системата, което е позволило да бъде изчислен Индексът за цвят на черупката (SCI). Отчитайки някои от несъвършенствата на този индекс, авторът много смело, за пръв път в света, предлага корекционен коефициент (-1), който дава възможност за числово диференциране на непигментираните и кафяво-пигментирани яйца от тези със синьо-зелена пигментация.

Оценка на публикациите по дисертацията. По дисертацията има отпечатани 5 публикации, които представляват част от настоящия труд. Две от публикациите имат обзoren характер и се явяват част от литературния преглед на дисертацията. Те третират въпросите за детерминирането на синьо-зелената пигментация при кокошия вид, както и пътищата по които са се разпространили в света кокошките, снасящи яйца с такава пигментация на черупката. Едната от тях е публикувана в сп. „Животновъдни науки“, а другата е докладвана на Научна конференция с международно участие „Българското земеделие - Хоризонт 2020“ и е отпечатана на английски език в списанието на АФ при ТрУ- Agricultural Science and Technology. На същата публикация има 2 позовавания от други автори. Три публикации популяризират част от резултатите на дисертационния труд, а именно: инкубационните характеристики, качествените характеристики на яйцата, както и цветовите характеристики на яйчната черупка при изследваните породи и техните кръстоски. И трите статии са докладвани на научни конференции, като едната е представена на Международна конференция в Москва.

Оценка на автореферата. Авторефератът е структуриран правилно и е написан на висок научен стил. Той е изготвен съгласно изискванията и включва основната информация за целите и същността на изследването. Авторефератът дава точна и пълна представа за основните моменти от дисертационния труд. Изводите, приносите и препоръките са включени в пълен размер.

Критични бележки и препоръки. В хода на редактиране на дисертационния труд дисертантът се е съобразил с всички критични

бележки, които съм имал към текста или анализа на представените резултати. Критичните ми бележки в окончателния вариант се отнасят до няколко технически пропуска в литературния указател, където има източници, които са отразени на латиница, а оригиналните публикации са отпечатани на кирилица. Друг технически пропуск може да бъде забелязан в материалите, записани на CD, където по погрешка е качена публикация, която не е част от дисертацията.

Препоръката ми към дисертанта е в бъдещата си научна работа да задълбочи изследванията си по отношение на кокошките, снасящи яйца със синьо-зелена черупка. Голям научен потенциал и значимо комерсиално бъдеще има разгръщането на работата в направление аутосексинг при хибридни комбинации от типа „Великденски носачки“. В тази връзка, би могло да се работи по създаване на високопродуктивни родителски линии, носители на гена за биливердинова пигментация на яйчната черупка в хомозиготно състояние.

Заключение. Представеният научен труд е ориентиран към актуален проблем не само за българското, но и световно птицевъдство. Разработката показва много добро познаване на проблемите и тенденциите за бъдещото развитие на отрасъла. Дисертационният труд отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ и ПРАСТрУ за присъждане на ОНС „Доктор“. Всичко това ми дава основание да предложа на почитаемото жури да **гласува положително и да присъди на Христо Луканов Христов образователната и научна степен „Доктор“** по научната специалност „Птицевъдство“, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3 „Животновъдство“.

16.03.2016 г.

гр. Стара Загора

Подпис:.....

/проф. Атанас Генчев/